

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.39.130/2021/4.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2

Az alperes: Igazságügyi Minisztérium

Cím3

Az alperes képviselője: dr. Horváth Miklós kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kizárás iránti kérelem folytán hozott - JSF/74-4/2020. - számú közigazgatási végzés jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 10. sorszám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Fővárosi Törvényszék 2020. november 10. napján hozott 104.K.704.466/2020/5. számú végzése a keresetlevél visszautasítása tárgyában

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes 2019. február 3. napján előterjesztett jogi segítségnyújtás iránti kérelme folytán indult ügyben a felperes kizárási kérelme alapján az alperes a 2019. február 20. napján kelt JSE/1/18/2019. számú végzésével az ügy intézéséből Budapest Főváros Kormányhivatala XI. Kerületi Hivatalát kizárta, helyette a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatalát jelölte ki.

[2] A felperes 2019. december 4. napján kizárás iránti kérelemmel élt a kijelölt közigazgatási szerv vonatkozásában is, arra hivatkozással, hogy az az ügy tárgyilagos megítélésére nem képes, ezért más, azonos hatáskörű hatóság kijelölése szükséges az álláspontja szerint. Az alperes felhívására a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala HE-02/JSTK/00151-43/2019. számú válaszában úgy nyilatkozott, hogy sem az eljáró ügyintézővel, sem a hatósággal szemben sem objektív, sem szubjektív kizárási ok nem merült fel. Az alperes a 2020. január 20. napján kelt JSF/74-4/2020. számú végzésével (a továbbiakban: alperesi végzés) a fenti közigazgatási szerv kizárását megtagadta, mely döntését indokolta.

[3] A felperes 2020. február 6. napján kelt keresetlevelében az alperesi végzés jogszerűségének vizsgálatát kérte közvetlenül a Fővárosi Törvényszéknél, mert kijelentette, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elfogult. Kérte ezért annak kizárását és más, azonos hatáskörű bíróság kijelölését. Az ügyben áttétel történt, majd azon oknál fogva, hogy szervezeti átalakulás zajlott le, a tárgyi per a jogutódként eljáró Fővárosi Törvényszéken folytatódott 10.K.704.466/2020. ügyszámon. A felperesnek a Fővárosi Törvényszék kizárására vonatkozó és más, azonos hatáskörű bíróság kijelölésére vonatkozó kérelme folytán eljáró Kúria a 2020. szeptember 22. napján kelt Kkk.V.39.398/2020/3. sorszámu végzésével a kizárás iránt előterjesztett kérelmet elutasította.

[4] Az alperes a védiratában a keresetlevél visszautasítását kérte az önálló jogorvoslat hiányára való hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság végzése

[5] A Fővárosi Törvényszék a 104.K.704.466/2020/5. számú végzésével a felperes keresetlevelét visszautasította a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján („a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha a felperes olyan közigazgatási tevékenység jogszerűségét vitatja, amelynek vizsgálatát törvény kizárja.”), hivatkozással arra, hogy a kizárás és eljáró hatóság kijelölése

tárgyában hozott közigazgatási végzés ellen sem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.), sem a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) nem biztosít önálló jogorvoslati lehetőséget, így önálló keresetlevél előterjesztésének sincs helye. Végzésének indokolásában utalt az Ákr. 112. § (1) és (2) bekezdésére. Rögzítette azt is a felperes kizárási okra való hivatkozása kapcsán, hogy maga olyan tartalmú nyilatkozatot tett, hogy az ügyben nem elfogult, és vele szemben a Kp. 10. § (1) bekezdés a)-e) pontjai szerinti kizárási ok sem áll fenn.

A fellebbezés és az észrevétel

[6] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság 5. sorszámú végzésének a hatályon kívül helyezését és az új eljárásra más, azonos hatáskörű bíróság „kijelölését”, másodlagosan az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatását, a keresetlevél visszautasításának mellőzését. Hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróság tekintetében ugyan elbírálásra került a kizárási indítvány, de az azt meghozó bírák maguk is kizárási ok hatálya alatt álltak, az e körben meghozott végzés szabályszerű, másodfokú bíróság általi közlésének hiányában hatálytalan. Kérte az eljárás felfüggesztésének elrendelése mellett jogegységi eljárás kezdeményezését az Ákr. 121. § (4) bekezdésének mikénti alkalmazhatósága tekintetében. Kifejtette, hogy az Ákr. 24. § (4) bekezdése a felügyeleti szervet jogosítja és kötelezi az eljáró hatóság kizárása tárgyában való döntéshozatalra, ezért az e vonatkozásban hozott döntés felügyeleti eljárásban hozottnak minősül. Miután az Ákr. Jogorvoslatok fejezete - köztük a fellebbezés szabályaival - a lex generalis rendelkezéseket tartalmazza, attól eltérően a felügyeleti eljárásban hozott döntés elleni jogorvoslatra az Ákr. 121. § (4) bekezdése alkalmazható, amely alapján közigazgatási per indítható. Fellebbezésében állította, hogy annak elbírálásából a Kúrián - többek között - a Fővárosi Törvényszékről, a Budapest Környéki Törvényszékről, illetve ezek jogelődjeitől kirendelt bírák elfogultság miatt kizártak.

[7] Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A Kúria elsődlegesen rögzíti, hogy a felperes fellebbezésében foglalt, a másodfokú eljárás tekintetében előterjesztett kizárás iránti kérelmét a Kúria 2021. február 2. napján kelt Kpk.IV.39.225/2021/2. számú végzésével elbírálta és a Kúria K.V. tanácsa kizárására vonatkozó kérelmet elutasította. A fellebbezés elbírálásának ezért akadályja nem volt.

[9] A Kúria a másodfokú eljárás felfüggesztéséről és jogegységi eljárás kezdeményezéséről az alábbiak miatt nem dönthetett. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2010. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdése rendelkezik a jogegységi eljárásról. Ennek értelmében jogegységi eljárásnak van helye, ha a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, b) a Kúria valamely ítélkező

tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától. Az indítványozók személyével is összefüggésben pedig a Bszi. 33. § (1) bekezdése kimondja, hogy jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt a) a Kúria elnöke, vagy kollégiumvezetője, illetve helyetteseik, valamint az ítélőtábla elnöke, b) a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácsa vagy c) a legfőbb ügyész indítványozza. A perbeli esetben az ítélkező tanács nem észlelte a jogvitának olyan elemét, amely vonatkozásban jogkérdésben el kívánna térni közzétett eseti döntéstől, ezért az eljárás felfüggesztése és jogegységi eljárás kezdeményezése iránti intézkedés nem merült fel.

[10] Az eljáró bíróság kizárására vonatkozó indítvány mikénti elbírálását vitató felperesi érvek kapcsán a Kúria rámutat arra, hogy jelen fellebbezési eljárás tárgyát a Fővárosi Törvényszék 10.K.704.466/2020/5. számú, a keresetlevél visszautasításáról szóló végzése képezi, ezért a fellebbezés keretében nem vizsgálható az ezt megelőzően, kizárási indítvány tárgyában hozott végzés, illetve annak kézbesítése.

[11] A Kúria megállapította, hogy a fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

[12] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés keretei között bírálta felül. Az elsőfokú bíróság a támadott végzésében a közigazgatási bírói út kizártságáról érdemben helyesen foglalt állást. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a következőket emeli ki a Kúria.

[13] A felperes a fellebbezésében az Ákr.-nek a felügyeleti eljárás általános szabályait rögzítő 121. §-ára hivatkozott, ezen rendelkezések közül a (4) bekezdésre utalt, mint amely kimondja, hogy a felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg. Ezen okfejtésre figyelemmel a Kúria megvizsgálta, hogy a kizárás tárgyában hozott végzés tekintetében önálló perindítási jogot az eljárásjogi szabályok biztosítanak-e. Ezzel összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy a felperes felügyeleti eljárás szabályaira alapított előadása az Ákr. 24. § (4) bekezdésében és 121. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezések téves értelmezésén alapul, ezáltal nem támasztja alá az elsőfokú végzés jogszabálysértő voltát. Az Ákr. 24. § (4) bekezdése szerint „Ha a kizárási ok a hatósággal szemben merül fel, az ügyben - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a felügyeleti szerv vezetője által kijelölt másik azonos hatáskörű hatóság jár el.” Az Ákr. 121. § (4) bekezdése értelmében „A felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg.”. Miként arra a Kúria jelen tanácsa a Kpkf.V.39.514/2020/4. számú döntésében már rámutatott: „az Ákr. 24. § (4) bekezdése szerinti esetben valóban a felügyeleti szerv vezetője jár el, azonban döntése - a felperes álláspontjával szemben - nem „felügyeleti eljárásban” hozott döntés, hanem egyéb felügyeleti döntés. Az Ákr. 24. § (4) bekezdésében szabályozott kijelölés során nem feltétel, hogy az ügyben hozott végleges döntés ellen felügyeleti eljárás induljon, míg az Ákr. 121. § (1) bekezdése b) pontja szerinti felügyeleti jogkör gyakorlása az Ákr. 121. § (2) bekezdése értelmében feltételez egy végleges hatósági döntést, amelyet - ha jogszabályt sért - a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja. Az Ákr. 121. § (4) bekezdése a felügyeleti eljárásban hozott döntésre vonatkozik, azonban a kizárás tárgyában felügyeleti szerv vezetője által hozott döntésre - mivel az nem az Ákr. 121. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti eljárásban hozott döntés, hanem egyéb felügyeleti döntés - nem terjed ki”. A hivatkozott végzés a specialitásra vonatkozó fellebbezési érvelés kapcsán azt is kimondta: „A

kizárás iránti kérelem elbírálására az Ákr. 24. §-a valóban tartalmaz speciális, az ügy elfogulatlan intézéséhez fűződő érdek biztosítékát képező eljárási szabályokat, azonban az a specialitás, hogy az intézményi kizárási okot a felügyeleti szervnek kell bejelenteni és a kizárási eljárást is a felügyeleti szerv folytatja le, nem eredményez felügyeleti eljárásban hozott döntést.”

[14] Mindezek folytán a Kúria megállapította, - felügyeleti eljárásban hozott döntés hiányában - hogy a jelen esetben sem foghatott helyt a felperes arra alapított érvelése, miszerint a végzésekre vonatkozó általános szabályt megelőzve speciális szabályként fennáll a felügyeleti eljárásban hozott döntés elleni közigazgatási per indításának a lehetősége. Erre figyelemmel a végzésekre vonatkozó szabályok az irányadók, amelyek alapján az elsőfokú bíróság a támadott végzésében helytállóan rögzítette, hogy az Ákr. 112. §-a alapján az alperesi végzés önállóan nem támadható.

[15] A fentiek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 114. § (5) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

[16] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[17] A másodfokú eljárás illetékmentes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[18] A fellebbezés eredménytelen lett, de a Kúriának a másodfokú eljárásban perköltségről rendelkeznie nem kellett, mert az alperesek észrevételt nem terjesztettek elő.

[19] A Kúria végzése ellen a fellebbezést a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2021. február 17.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

Ságiné dr. Márkus Anett s.k. előadó bíró,
bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő